

Цифрова трансформація бібліотечної справи та спроможності бібліотек

*Оксана Бруй
2021*

01

ІНФОРМАТИЗАЦІЯ
БІБЛІОТЕК

02

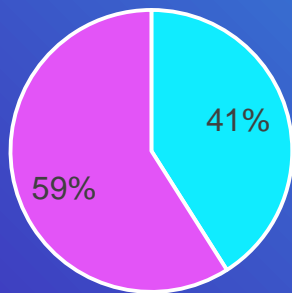
НАЦІОНАЛЬНІ
БІБЛІОТЕЧНІ
ІТ-ПРОЄКТИ

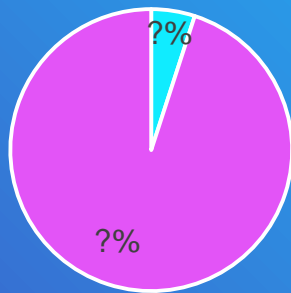
01. ІНФОРМАТИЗАЦІЯ БІБЛІОТЕК

01. ІНФОРМАТИЗАЦІЯ БІБЛІОТЕК

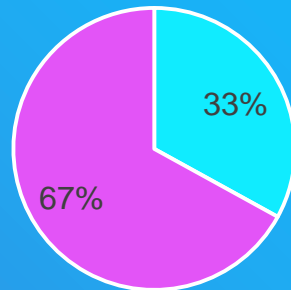
Кінець 2019 року
Публічні бібліотеки

■ Є комп'ютери ■ Немає комп'ютерів

■ Є АБІС ■ Немає АБІС

■ Є інтернет ■ Немає інтернету

01. ІНФОРМАТИЗАЦІЯ БІБЛІОТЕК

Міністерство культури та інформаційної політики

- Стратегія розвитку читання на **2021–2025** роки
- Стратегічна ціль **2**: читач має доступ до легальної літературної продукції.
- Операційна ціль **1**: книжки українською мовою та іншими мовами, легально видані в Україні, а також інформація про ці книжки доступні онлайн та офлайн на всій території України.
- Завдання:
2.1.7. Інформатизовано публічні, шкільні бібліотеки, бібліотеки ЗВО.

<https://mkip.gov.ua/files/pdf>

01. КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЯ БІБЛІОТЕК

Міністерство цифрової трансформації
Дія.Цифрова освіта. **5000** комп'ютерів у бібліотеки ТГ

Миколаївська область
Львівська область
Закарпатська область
Вінницька область

Одеська область
Херсонська область
Запорізька область
Київська область

ПАРТНЕРИ

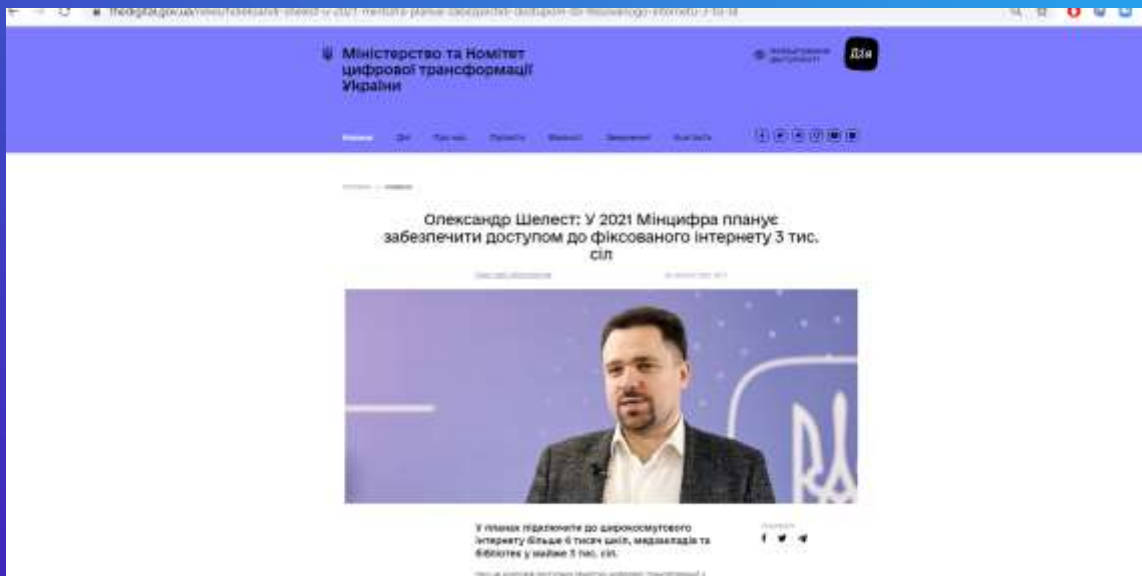
Офіс Президента України
Favorit Foundation
Українська бібліотечна асоціація
Обласні державні адміністрації

01. ІНТЕРНЕТИЗАЦІЯ БІБЛІОТЕК

Міністерство цифрової трансформації

- Субвенція на швидкісний інтернет в територіальних громадах

01. ІТ СИСТЕМИ В БІБЛІОТЕКАХ

ІТ системи для

- ✓ Веб-сайт
- ✓ Електронний каталог
- ✓ Електронна бібліотека

Дослідження стану

- ! • Всі типи бібліотек

Впровадження ІТ систем

- ! • Фінансування –
механізм державної програми? субвенції?

01. ІТ СИСТЕМИ В БІБЛІОТЕКАХ

~~Розробки «типу АБІС»~~

ПЗ для е-каталогу та е-бібліотеки має відповідати міжнародним стандартам

ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ЗАСТОСУВАННЯ
ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ У БІБЛІОТЕКАХ.

Заява ВГО Українська бібліотечна асоціація від
1 лютого 2021 р.

<https://ula.org.ua/news/4728-zaiava-vho-ukrainska-bibliotekna-asotsiatsiia-vprovadzhennya-ta-zastosuvannya-informatsiynykh-system-u-bibliotekakh>

01. ІТ і БІБЛІОТЕКИ в НОВІЙ НОРМАЛЬНОСТІ

- ! Бібліотека – обов'язково в інтернет просторі

- ! Віртуальний простір – основний

- ! Дистанційні послуги – обов'язково

- ! Компетентності бібліотекарів

01. ІТ і БІБЛІОТЕЧНА СТАТИСТИКА

! Застаріла статистика — лише фізичний простір і паперові фонди

! ДСТУ **ISO 2789:2016** Інформація та документація. Міжнародна бібліотечна статистика (**ISO 2789:2013, IDT**)

ISO 2789:2013

Information and documentation — International library statistics

<https://www.iso.org/standard/60680.html>

LIFE CYCLE

PREVIOUSLY

WITHDRAWN
ISO 2789:2006

NOW

PUBLISHED
ISO 2789:2013

A standard is reviewed every 5 years
Stage: 90.92 (to be revised) =

WILL BE REPLACED BY

UNDER DEVELOPMENT
ISO/WD 2789

ISO/WD 2789

Information and documentation — International library statistics

<https://www.iso.org/standard/78525.html>

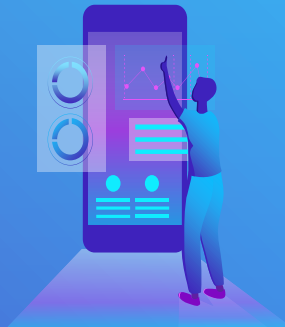
02. НАЦІОНАЛЬНІ БІБЛІОТЕЧНІ ІТ-ПРОЄКТИ

02.

НАЦІОНАЛЬНІ БІБЛІОТЕЧНІ ІТ-ПРОЄКТИ

СИСТЕМА
ЦЕНТРАЛІЗОВАНОЇ
КАТАЛОГІЗАЦІЇ

НАЦІОНАЛЬНА
ЕЛЕКТРОННА
БІБЛІОТЕКА

ЗВЕДЕНИЙ
КАТАЛОГ
БІБЛІОТЕЧНИХ
РЕСУРСІВ

02. НАЦІОНАЛЬНІ БІБЛІОТЕЧНІ ІТ-ПРОЄКТИ

Міністерство культури та інформаційної політики

- Стратегія розвитку читання на **2021–2025** роки
- Стратегічна ціль **2**: читач має доступ до легальної літературної продукції.
- Операційна ціль **1**: книжки українською мовою та іншими мовами легально видані в Україні, а також інформація про ці книжки доступні онлайн та офлайн на всій території України.
- Завдання:
2.1.7. Забезпечено цифрову доступність книжок.

02. НАЦІОНАЛЬНІ БІБЛІОТЕЧНІ ІТ-ПРОЄКТИ

Міністерство цифрової трансформації

Міністерство культури та інформаційної політики

● Проєкти цифрової трансформації

Цифрова трансформація бібліотек та книговидавничої справи (е-Книга)

Впровадження автоматизованої бібліотечної інформаційної системи, укреслення цифрової бібліотеки, автоматизація надання документів для отримання грантових підтримки, видання електронного каталогу з інформацією про доступні видання на національному рівні.

Підпроєкти

національна автоматизована бібліотечна інформаційна система

Назва	Дата завершення
Система, спрямована на створення єдиної бази бібліотечних записів. Проведення процедури наповнення бібліотек, підтримка їхньої роботи.	
Система централізованої каталогізації	29.12.2022
Єдиний вхідний каталог бібліотек України	29.12.2022
Словники: авторів та книг	29.12.2022

02. НАЦІОНАЛЬНІ БІБЛІОТЕЧНІ ІТ-ПРОЕКТИ

Стратегічні урядові документи, які стосуються бібліотечної справи:

документ

Концепція Державної цільової національно-культурної програми створення єдиної інформаційної бібліотечної системи «Бібліотека – XXI» та Державна цільова національно-культурна програма «Бібліотека – XXI»

статус

прийняті, але не реалізовані
(термін закінчився у 2015 році)

Стратегія розвитку бібліотечної справи України на період до 2025 року «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України»

прийнята у березні 2016 року, але досі не затверджено плану реалізації й не розпочато системних заходів

Стратегія розвитку читання на 2021-2025 роки «Читання як життєва стратегія»

розроблена, перебуває на етапі громадського обговорення

Цифрова трансформація бібліотек та видавничої справи (e-Книга). Підпроект «Національна автоматизована бібліотечна інформаційна система»

запуск підпроекту запланований на 29.12.2022

02. НАЦІОНАЛЬНІ БІБЛІОТЕЧНІ ІТ-ПРОЄКТИ

- ! Регламентуюча база
- ! Технічне забезпечення
- ! Програмне забезпечення
- ! Підтримка міжнародних стандартів
- ! Навчання бібліотекарів
- ! Адміністратор

02. НАЦІОНАЛЬНІ БІБЛІОТЕЧНІ ІТ-ПРОЄКТИ

- ! 9 національних бібліотек
- ! 5 державних бібліотек
- ! Книжкова палата України

?ХТО

02. НАЦІОНАЛЬНІ БІБЛІОТЕЧНІ ІТ-ПРОЄКТИ

- ! Різне підпорядкування бібліотек
- ! Фінансування проєктів та постпроєктна щорічна підтримка

VS

